

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. Έστω $A \subseteq \mathbb{R}$.

α) Τι ονομάζουμε πραγματική συνάρτηση με πεδίο ορισμού το A ;

(Μονάδες 2)

β) i. Πότε μια συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ έχει αντίστροφη;

(Μονάδα 1)

ii. Αν ισχύουν οι προϋποθέσεις του (i), πώς ορίζεται η αντίστροφη συνάρτηση της f ;

(Μονάδες 3)

Μονάδες 6

A2. Να διατυπώσετε το θεώρημα του Fermat που αφορά τα τοπικά ακρότατα μιας συνάρτησης .

Μονάδες 4

A3. Έστω μια συνάρτηση f , η οποία είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ .

Αν $f'(x) > 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ , να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το Δ .

Μονάδες 5

A4. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα στο γράμμα τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη. **Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.**

α) Για κάθε συνάρτηση f , η οποία είναι παραγωγίσιμη στο $A = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ με $f'(x) = 0$ για κάθε $x \in A$, ισχύει ότι η f είναι σταθερή στο A .

(Μονάδα 1 για τον χαρακτηρισμό Σωστό /Λάθος

Μονάδες 3 για την αιτιολόγηση)

β) Για κάθε συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, όταν υπάρχει το όριο της f καθώς το x τείνει στο $x_0 \in A$, τότε αυτό το όριο ισούται με την τιμή της f στο x_0 .

(Μονάδα 1 για τον χαρακτηρισμό Σωστό /Λάθος

Μονάδες 3 για την αιτιολόγηση)

Μονάδες 8

A5. Έστω η συνάρτηση f του διπλανού σχήματος.

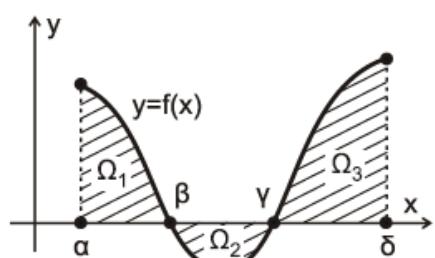
Αν για τα εμβαδά των χωρίων Ω_1 , Ω_2 και Ω_3 ισχύει ότι

$$E(\Omega_1) = 2, E(\Omega_2) = 1 \text{ και } E(\Omega_3) = 3,$$

τότε το $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx$ είναι ίσο με :

- α) 6   β) -4   γ) 4   δ) 0   ε) 2

Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Μονάδες 2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A1.** α) Ορισμός, (σχολικό βιβλίο, σελ. 15).
β) i. Όταν είναι $1 - 1$ στο A, (σχολικό βιβλίο, σελ. 35).
ii. Αν $f(A)$ είναι το σύνολο τιμών της f, τότε η αντίστροφη είναι η $g: f(A) \rightarrow \mathbb{R}$ με την οποία κάθε $y \in f(A)$ αντιστοιχίζεται στο μοναδικό $x \in A$ για το οποίο ισχύει $f(x) = y$.
- A2.** Θεώρημα, (σχολικό βιβλίο, σελ. 142).
- A3.** Απόδειξη, (σχολικό βιβλίο, σελ. 135).

- A4.** α) **Λάθος.** Έστω η συνάρτηση $f: (-\infty, 0) \cup (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 1, & x > 0 \end{cases}$

Τότε ισχύει $f'(x) = 0$ για κάθε $x \in A$, αλλά η f δεν είναι σταθερή, αφού παίρνει δύο διαφορετικές τιμές.

Εναλλακτικά: Η πρόταση δεν ισχύει σε ένωση διαστημάτων. (Αναφορά του σχολίου του σχολικού βιβλίου στη σελίδα 134, χωρίς το αντιπαράδειγμα).

- β) **Λάθος.** Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \begin{cases} x, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$

Τότε $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} x = 0$, ενώ $f(0) = 1$.

Εναλλακτικά: Η συγκεκριμένη συνθήκη ισχύει μόνο για συνεχείς συναρτήσεις.

- A5.** γ

ΘΕΜΑ B

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = e^{-x} + \lambda$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$, η οποία έχει οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$ την ευθεία $y = 2$.

- B1.** Να αποδείξετε ότι $\lambda = 2$.

Μονάδες 3

- B2.** Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) - x = 0$ έχει μοναδική ρίζα, η οποία βρίσκεται στο διάστημα $(2, 3)$.

Μονάδες 7

- B3.** Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι 1-1 (μονάδες 2) και στη συνέχεια να βρείτε την αντίστροφή της (μονάδες 4).

Μονάδες 6

- B4.** Έστω $f^{-1}(x) = -\ln(x-2)$, $x > 2$. Να βρείτε την κατακόρυφη ασύμπτωτη της γραφικής της παράστασης (μονάδες 3) και στη συνέχεια να κάνετε μια πρόχειρη γραφική παράσταση των συναρτήσεων f και f^{-1} στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων (μονάδες 6).

Μονάδες 9

ΛΥΣΗ:

- B1.** Εφόσον η $y = 2$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη ισχύει ότι:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + \lambda - 2) = 0 \Rightarrow 0 + \lambda - 2 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 2$$

Οπότε $f(x) = e^{-x} + 2$.

- B2.** Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x) - x$.

Τότε έχουμε: $g(2) = f(2) - 2 = e^{-2} > 0$.

$$g(3) = f(3) - 3 = e^{-3} + 2 - 3 = e^{-3} - 1 < 0$$

Από το Θεώρημα Bolzano για την g στο διάστημα $[2,3]$ συμπεραίνουμε ότι υπάρχει

$$x_0 \in (2,3) : g(x_0) = 0$$

Αυτό είναι και μοναδικό αφού $g'(x) = f'(x) - 1 = -e^{-x} - 1 < 0, \forall x \in \mathbb{R}$, άρα η g είναι γνησίως φθίνουσα και 1-1, οπότε η ρίζα είναι μοναδική.

- B3.** Η $f(x) = e^{-x} + \lambda, \lambda \in \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) = -e^{-x} < 0, \forall x \in \mathbb{R}$. Συνεπώς, f γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$, άρα και 1-1.

Για να βρούμε την αντίστροφη υπολογίζουμε πρώτα το σύνολο τιμών της f , το οποίο θα είναι το πεδίο ορισμού της αντίστροφης:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^{-x} + 2) = +\infty + 2 = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + 2) = 0 + 2 = 2$$

Συνεπώς, εφόσον f συνεχής στο $D_f = \mathbb{R}$ και γνησίως φθίνουσα: $f(D_f) = (2, +\infty)$

Οπότε $D_{f^{-1}} = (2, +\infty)$.

Για να βρούμε την αντίστροφη λύνουμε την εξίσωση $y = f(x)$ ως προς x και έχουμε:

$$y = e^{-x} + 2 \Leftrightarrow y - 2 = e^{-x} \Leftrightarrow x = -\ln(y - 2), y > 2$$

Συνεπώς $f^{-1}(x) = -\ln(x - 2), x > 2$

- B4.** Ισχύει ότι

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f^{-1}(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-\ln(x - 2)) = -(-\infty) = +\infty$$

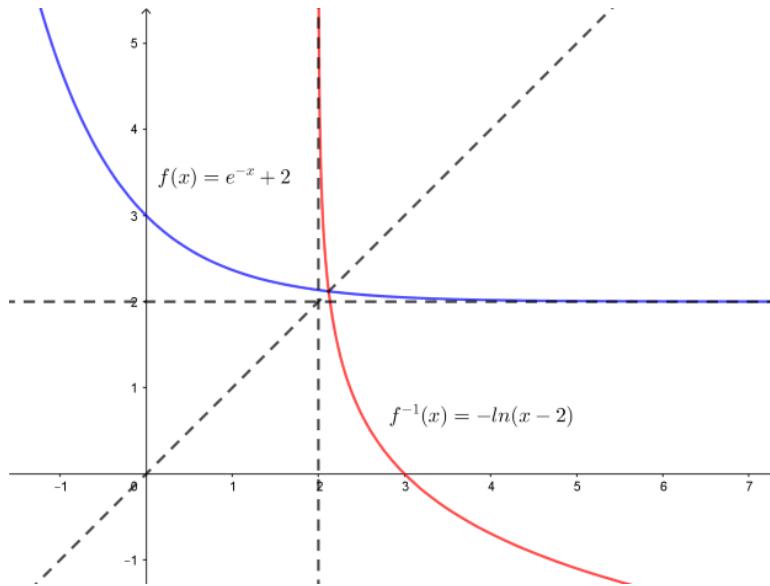
Θέτουμε $u = x - 2$.

Τότε είναι $\lim_{x \rightarrow 2^+} u = \lim_{x \rightarrow 2^+} (x - 2) = 0$ οπότε και

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} (-\ln(x - 2)) = \lim_{u \rightarrow 0^+} (-\ln u) = -(-\infty) = +\infty$$

άρα η ευθεία $x = 2$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της f^{-1} και δεν υπάρχει άλλη κατακόρυφη ασύμπτωτη, καθώς η f^{-1} είναι συνεχής για $x > 2$.

Σχεδιάζουμε μια πρόχειρη γραφική παράσταση των συναρτήσεων f και f^{-1} στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων:

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x^2 + \alpha, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + \beta x, & x > 1 \end{cases}$

- Γ1.** Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$ και $\beta = 1$.
- Γ2.** Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ και να βρείτε το σύνολο τιμών της.
- Γ3.** i. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα x_0 , η οποία είναι αρνητική.
(Μονάδες 4)
- ii. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f^2(x) - x_0 \cdot f(x) = 0$ είναι αδύνατη στο $(x_0, +\infty)$.
(Μονάδες 4)
Μονάδες 8

- Γ4.** Ένα σημείο $M(x,y)$ κινείται κατά μήκος της καμπύλης $y = f(x)$, $x \geq 1$.

Τη χρονική στιγμή t_0 κατά την οποία το σημείο M διέρχεται από το σημείο $A(3,10)$, ο ρυθμός μεταβολής της τετμημένης του σημείου M είναι 2 μονάδες ανά δευτερόλεπτο. Να βρείτε τον ρυθμό μεταβολής του εμβαδού του τριγώνου MOK τη χρονική στιγμή t_0 , όπου $K(x,0)$ και $O(0,0)$.

Μονάδες 8

ΛΥΣΗ:

Γ1. Η f ως παραγωγίσμη είναι συνεχής συνεπώς

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1).$$

Για $x > 1$ έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x^2 + \alpha) = 1 + \alpha.$$

Για $x < 1$ έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (e^{x-1} + \beta x) = 1 + \beta.$$

και

$$f(1) = 1 + \alpha.$$

Συνεπώς

$$1 + \alpha = 1 + \beta \Leftrightarrow \alpha = \beta.$$

Η f είναι παραγωγίσμη στο 1 συνεπώς

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}.$$

Για $x > 1$ έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 + \alpha - 1 - \alpha}{x - 1} = 2.$$

Για $x < 1$ έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \alpha x - 1 - \alpha}{x - 1} \stackrel{0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(e^{x-1} + \alpha x - 1 - \alpha)'}{(x - 1)'} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \alpha}{1} = 1 + \alpha.$$

Συνεπώς

$$1 + \alpha = 2 \Leftrightarrow \alpha = 1 \text{ και } \beta = 1.$$

Γ2. Για κάθε $x > 1$ η f είναι παραγωγίσμη με $f'(x) = 2x$ με $f'(x) > 0$ για κάθε $x > 1$.

Για κάθε $x < 1$ η f είναι παραγωγίσμη με $f'(x) = e^{x-1} + 1$ με $f'(x) > 0$ για κάθε $x < 1$.

Συνεπώς ισχύει ότι η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

Είναι:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2 + 1) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2) = +\infty.$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^{x-1} + x) = -\infty, \text{ αφού } \lim_{x \rightarrow -\infty} e^{x-1} = 0.$$

Η f ως συνεχής και γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ έχει σύνολο τιμών το

$$f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}.$$

Γ3. i. Ισχύει ότι η f είναι συνεχής στο $[-1, 0]$ με $f(0) = \frac{1}{e} > 0$, $f(-1) = \frac{1}{e^2} - 1 = \frac{1-e^2}{e^2} < 0$.

Σύμφωνα με το Θ. Bolzano η εξίσωση $f(x)=0$ έχει ρίζα στο $(-1,0) \subseteq \mathbb{R}$ και η ρίζα αυτή είναι μοναδική στο $\mathbb{R}$ επειδή η f είναι 1-1 ως γνησίως αύξουσα. Άρα η εξίσωση έχει ακριβώς μία αρνητική ρίζα.

- ii. Επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$, ισχύει ότι:

$$x > x_0 \Rightarrow f(x) > f(x_0) \Rightarrow f(x) > 0,$$

άρα $f^2(x) > 0$ και επειδή $x_0 < 0$ είναι $-x_0 f(x) > 0$, οπότε για κάθε $x \in (x_0, +\infty)$ είναι

$$f^2(x) - x_0 f(x) > 0.$$

Επομένως η εξίσωση $f^2(x) - x_0 f(x) = 0$ είναι αδύνατη στο $(x_0, +\infty)$.

- Γ4. Για το Εμβαδόν E του τριγώνου ΜΟΚ ισχύει ότι

$$E = \frac{1}{2}x \cdot (x^2 + 1) \Leftrightarrow E = \frac{1}{2}x^3 + \frac{1}{2}x.$$

Κάθε χρονική στιγμή t θα έχουμε ότι

$$E(t) = \frac{1}{2}x^3(t) + \frac{1}{2}x(t) \text{ και } E'(t) = \frac{3}{2}x^2(t)x'(t) + \frac{1}{2}x'(t).$$

Τη χρονική στιγμή t_0 θα είναι:

$$E'(t_0) = \frac{3}{2}x^2(t_0)x'(t_0) + \frac{1}{2}x'(t_0).$$

Άρα $E'(t_0) = \frac{3}{2}3^2 \cdot 2 + \frac{1}{2}2 = 28$ τετραγωνικές μονάδες ανά δευτερόλεπτο.

ΘΕΜΑ Δ

Δίνονται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = (x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) + \alpha x + \beta$ όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ και η ευθεία (ε): $y = -x + 2$, η οποία εφάπτεται στη γραφική παράσταση της f στο σημείο της $A(1,1)$.

- Δ1. Να αποδείξετε ότι $\alpha = -1$ και $\beta = 2$.

Μονάδες 4

- Δ2. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f , την ευθεία (ε) και τις ευθείες $x=1$ και $x=2$.

Μονάδες 5

- Δ3. i. Να αποδείξετε ότι $f'(x) \geq -1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(Μονάδες 3)

- ii. Να αποδείξετε ότι $f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda \geq (\lambda - 1) \cdot \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) + \frac{3}{2}$, για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 8

- Δ4.** Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f και η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = -x^3 - x + 2$, $x \in \mathbb{R}$ έχουν μοναδική κοινή εφαπτομένη και να βρείτε την εξίσωσή της.

Μονάδες 8

ΛΥΣΗ:

Δ1. Πρέπει $\begin{cases} f(1)=1 \\ f'(1)=\lambda_e=-1 \end{cases}$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με παράγωγο

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} + \alpha.$$

Συνεπώς

$$f'(1) = -1 \Leftrightarrow \alpha = -1 \text{ και } f(1) = 1 \Leftrightarrow \alpha + \beta = 1 \Leftrightarrow \beta = 2.$$

Έτσι είναι

$$f(x) = (x-1)\ln(x^2 - 2x + 2) - x + 2$$

και

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1.$$

- Δ2.** Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$h(x) = f(x) - (-x+2) = (x-1)\ln(x^2 - 2x + 2).$$

Είναι

$$h(x) = 0 \Leftrightarrow x-1=0 \quad \text{ή} \quad \ln(x^2 - 2x + 2) = 0 \Leftrightarrow x=1.$$

$$h(x) > 0 \Leftrightarrow x > 1,$$

(διότι $\ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x + 2 \geq 1 \Leftrightarrow (x-1)^2 \geq 0$ που ισχύει. Η ισότητα ισχύει μόνο για $x=1$).

Συνεπώς η συνάρτηση h είναι μη αρνητική στο $[1,2]$.

Άρα το ζητούμενο εμβαδό είναι ίσο με

$$\begin{aligned} \int_1^2 h(x) dx &= \int_1^2 (x-1)\ln(x^2 - 2x + 2) dx = \\ &= \int_1^2 \left(\frac{x^2 - 2x + 2}{2} \right)' \ln(x^2 - 2x + 2) dx = \\ &= \left[\left(\frac{x^2 - 2x + 2}{2} \right) \ln(x^2 - 2x + 2) \right]_1^2 - \int_1^2 \frac{x^2 - 2x + 2}{2} \cdot \frac{\cancel{2}(x-1)}{\cancel{x^2 - 2x + 2}} dx = \\ &= \ln 2 - \left[\frac{(x-1)^2}{2} \right]_1^2 = \ln 2 - \frac{1}{2} = \frac{2\ln 2 - 1}{2}. \end{aligned}$$

Δ3. i. Η f' είναι παραγωγίσιμη με παράγωγο

$$\begin{aligned} f''(x) &= \frac{2(x-1)}{x^2-2x+2} + \frac{4(x-1)(x^2-2x+2)-4(x-1)^3}{(x^2-2x+2)^2} = \\ &= \frac{6(x-1)(x^2-2x+2)-4(x-1)^3}{(x^2-2x+2)^2} = \frac{2(x-1)(x^2-2x+4)}{(x^2-2x+2)^2}. \end{aligned}$$

Είναι $f''(x) \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 1$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$, αφού το τριώνυμο x^2-2x+4 έχει αρνητική διακρίνουσα, άρα είναι πάντοτε θετικό.

Συνεπώς η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 1]$ και γνησίως αύξουσα στο $(1, +\infty]$, οπότε παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 1$ το $f'(1) = -1$.

Άρα $f'(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$ και η απόδειξη ολοκληρώθηκε.

ii. Θεωρούμε τη συνάρτηση $s(x) = f(x) + x$ η οποία είναι παραγωγίσιμη με παράγωγο

$$s'(x) = f'(x) + 1 \geq 0$$

με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$ (λόγω του ερωτήματος Δ3i).

Άρα η συνάρτηση s είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$. Η προς απόδειξη ανισότητα γράφεται:

$$\begin{aligned} f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) &\geq (\lambda - 1)\ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) - \lambda + 2 - \frac{1}{2} \Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda + \frac{1}{2} \geq f(\lambda) + \lambda \\ &\Leftrightarrow s\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) \geq s(\lambda) \Leftrightarrow \lambda + \frac{1}{2} \geq \lambda \Leftrightarrow \frac{1}{2} \geq 0, \end{aligned}$$

που ισχύει για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

Δ4. Έστω $A(x_1, f(x_1))$ και $B(x_2, g(x_2))$ τα σημεία επαφής της κοινής εφαπτομένης με την C_f και C_g αντίστοιχα. Τότε οι εξισώσεις εφαπτομένων σε αυτά είναι:

$$y - f(x_1) = f'(x_1)(x - x_1) \Leftrightarrow y = f'(x_1)x + f(x_1) - x_1 f'(x_1)$$

και

$$y - g(x_2) = g'(x_2)(x - x_2) \Leftrightarrow y = g'(x_2)x + g(x_2) - x_2 g'(x_2).$$

Αυτές πρέπει να ταυτίζονται άρα:

$$\begin{cases} f'(x_1) = g'(x_2) & (1) \\ f(x_1) - x_1 f'(x_1) = g(x_2) - x_2 g'(x_2) & (2) \end{cases}$$

Όμως λόγω του Δ3i έχουμε $f'(x_1) \geq -1$ με ισότητα για $x_1 = 1$.

Επίσης $g(x) = -3x^2 - 1$ και φανερά ισχύει $g'(x) \leq -1$ με ισότητα για $x=0$.

Άρα για να ισχύει η (1) πρέπει $f'(x_1) = g'(x_2) = 1$ δηλαδή $x_1 = 1$ και $x_2 = 0$ λύσεις που επαληθεύουν και τη σχέση (2). Άρα οι C_f, C_g έχουν μία μόνο κοινή εφαπτομένη η οποία εφάπτεται της C_f στο $(1, f(1))$ και της C_g στο σημείο $(0, g(0))$.

Η εξίσωση της κοινής εφαπτομένης είναι

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y - 1 = -(x - 1) \Leftrightarrow y - 1 = -x + 1 \Leftrightarrow y = -x + 2.$$

ΑΛΛΕΣ ΛΥΣΕΙΣ:

Γ3. ii. Για $x \neq x_0$ είναι $f(x) \neq 0$ άρα η εξίσωση γίνεται $f(x) = x_0$.

Όμως για $x > x_0$ επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα παίρνουμε $f(x) > f(x_0)$ δηλαδή $f(x) > 0$.

Όμως είναι $x_0 < 0$, όπως έχει ήδη αποδειχθεί, συνεπώς η εξίσωση $f(x) = x_0$ είναι αδύνατη (πρώτο μέλος θετικό, 2ο μέλος αρνητικό).

Γ3. ii. Για $x > x_0 \Rightarrow f(x) > f(x_0) \Rightarrow f(x) - x_0 > -x_0 > 0$

Ακόμα είναι $f(x) > 0$ και επομένως $f(x)(f(x) - x_0) > 0$.

Άρα η εξίσωση είναι αδύνατη στο $(x_0, +\infty)$

Δ2. Για $\alpha = -1, \beta = 2$ έχουμε $f(x) = (x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) - x + 2$ οπότε το ζητούμενο εμβαδόν (έστω E)

είναι

$$\begin{aligned} E &= \int_1^2 |f(x) - (-x + 2)| dx = \\ &= \int_1^2 |(x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2)| dx \quad \begin{aligned} x^2 - 2x + 2 &= (x-1)^2 + 1 \geq 1 \Rightarrow \ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0, x-1 \geq 0, \forall x \geq 1 \\ u &= x^2 - 2x + 2 \Rightarrow du = 2(x-1)dx \Rightarrow (x-1)dx = \frac{1}{2}du \\ x=1 &\Rightarrow u=1, x=2 \Rightarrow u=2 \end{aligned} \\ &= \int_1^2 (x-1) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) dx \\ &= \int_1^2 \frac{1}{2} \cdot \ln u du = \frac{1}{2} \int_1^2 (u)' \cdot \ln u du = \\ &= \frac{1}{2} \left[u \ln u \right]_1^2 - \int_1^2 \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{u} du = \frac{1}{2} (2 \ln 2 - 1) = \ln 2 - \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Delta 2. \quad \int_1^2 |f(x) - (-x + 2)| dx &= \int_1^2 [(x-1) \ln(x^2 - 2x + 2)] dx = \\ &= \int_1^2 [(x-1) \ln(x^2 - 2x + 2)] dx = \int_1^2 \left[\left(\frac{x^2}{2} - x \right) \cdot \ln(x^2 - 2x + 2) \right] dx = \\ &= \left[\left(\frac{x^2}{2} - x \right) \ln(x^2 - 2x + 2) \right]_1^2 - \int_1^2 \left[\left(\frac{x^2}{2} - x \right) \frac{2x-2}{x^2 - 2x + 2} \right] dx = \\ &= 0 - 0 - \int_1^2 \frac{x^2 - 2x}{2} \frac{2(x-1)}{x^2 - 2x + 2} dx = - \int_1^2 \frac{x^3 - 3x^2 + 2x}{x^2 - 2x + 2} dx = \\ &= - \int_1^2 \left(x - 1 + \frac{-2x+2}{x^2 - 2x + 2} \right) dx = - \left[\frac{x^2}{2} - x - \ln(x^2 - 2x + 2) \right]_1^2 = \end{aligned}$$

$$= - \left[2 - 2 - \ln 2 - \frac{1}{2} + 1 + 0 \right] = \ln 2 + \frac{1}{2} - 1 = \ln 2 - \frac{1}{2}.$$

Δ3. i. Για $\alpha = -1$ και $\beta = 2$ έχουμε: $f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1$ και με

$$x^2 - 2x + 2 = (x-1)^2 + 1 \geq 1, \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow \begin{cases} \ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0 \\ \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} \geq 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} \geq 0$$

$$\Rightarrow f'(x) \geq -1, \forall x \in \mathbb{R}.$$

ii. Είναι

$$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda \geq (\lambda - 1) \cdot \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) + \frac{3}{2} \Leftrightarrow$$

$$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda \geq f(\lambda) + \lambda - 2 + \frac{3}{2} \Leftrightarrow$$

$$\boxed{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2}} \quad (1)$$

Αρκεί λοιπόν να δείξουμε ότι ισχύει η (1).

Από το Θεώρημα της μέσης τιμής του Διαφορικού Λογισμού για την f στο διάστημα $\left[\lambda, \lambda + \frac{1}{2}\right]$

προκύπτει ότι υπάρχει $\xi \in \left(\lambda, \lambda + \frac{1}{2}\right)$ ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\lambda + \frac{1}{2} - \lambda} = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}} \Rightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) = \frac{f'(\xi)}{2}$$

και με $f'(\xi) \geq -1$ (από το Δ3 . i) προκύπτει ότι ισχύει η (1) άρα και η αρχική.

Δ3. i. Έχουμε

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1 = \ln[(x-1)^2 + 1] + \frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2 + 1} - 1.$$

Είναι

$$(x-1)^2 \geq 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + 1 \geq 1 \Leftrightarrow \ln[(x-1)^2 + 1] \geq \ln 1 \Leftrightarrow \ln[(x-1)^2 + 1] \geq 0.$$

Ακόμα είναι

$$\frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2 + 1} \geq 0 \text{ αφού } 2(x-1)^2 \geq 0 \text{ και } (x-1)^2 + 1 > 0.$$

Τότε είναι

$$\ln[(x-1)^2+1] + \frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2+1} \geq 0$$

Η ισότητα ισχύει μόνο για $x=1$ αφού το $(x-1)^2+1$ γίνεται ίσο με 1 μόνο για $x=1$, οπότε και

$$\ln[(x-1)^2+1] = 0$$

και $2(x-1)^2=0$, μόνο για $x=1$, οπότε και

$$\frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2+1} = 0.$$

$$f'(x) = \ln[(x-1)^2+1] + \frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2+1} - 1 \Leftrightarrow f'(x)+1 = \ln[(x-1)^2+1] + \frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2+1} \geq 0,$$

οπότε είναι $f'(x)+1 \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα $f'(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$.

